

ทักษะและจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตจังหวัดสมุทรสาคร

Professional accounting skills and professional accounting ethics that affect the efficiency of work of the Accountant in Samut Sakhon Province

ธนวรรณ แฉ่งชำโถม^{1*}, ศิริวัลย์ จันทร์แก้ว², สมชาย เลิศภิรมย์สุข³, สุนา สุทธิเกียรติ⁴,
ศศิธร เพอร์เชียว⁵, สุภาณี อินทน์จันทร์⁶, อังคณา อินเสื่อ⁷
Thanawan Changkomchome^{1*}, Siriwan Jankaew², Somchai Lertpiromsuk³, Suna Sudhikiat⁴,
Sasithorn Perkhiao⁵, Supanee Injun⁶, Angkana Insue⁷
คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี^{1*,2-7}
Faculty of Accountancy, Thonburi University^{1*,2-7}
thanawan_ac@thonburi-u.ac.th^{1*}, siriwan_ac@thonburi-u.ac.th²
ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding Author)^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความความสัมพันธ์และอิทธิพลของทักษะทางวิชาชีพบัญชี และจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของนักบัญชีในเขตจังหวัดสมุทรสาคร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักบัญชีที่เป็นผู้ทำบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับทางสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร ด้วยการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็นแบบวิธีสะดวก โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จำนวนตัวอย่างคำนวณตามสูตร ยามาเน่ ได้จำนวน 329 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 302 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ แบบ Enter และ Stepwise เพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล และทักษะของคนทำงานในศตวรรษที่ 21 มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (R Square) ใช้เปรียบเทียบตัวแบบที่มีจำนวนตัวแปรทำนายไม่เท่ากันมีค่า 0.891 คือสามารถอธิบายอิทธิพลเชิงบวกต่อความมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีได้ร้อยละ 89.1 และจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีด้านการมีความรู้ความสามารถ ความเอาใจใส่ และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน การรักษาความลับ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์ มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของผู้ทำบัญชีอย่างมีนัยสำคัญในระดับ 0.05 โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (R Square) ใช้เปรียบเทียบตัวแบบที่มีจำนวนตัวแปรทำนายไม่เท่ากันมีค่า 0.987 คือ สามารถอธิบายอิทธิพลเชิงบวกต่อความมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีได้ร้อยละ 98.7

คำสำคัญ: ทักษะทางวิชาชีพบัญชี, จรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี, ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน, นักบัญชี

Abstract

The objective of this research was to examine the relationship and the influence of professional accounting skills and accounting ethics that affect the effective work performance of accountants in Samut Sakhon Province. The data was collected from accountants who are registered accountants with the Federation of Accounting Professions under the Royal Patronage in Samut Sakhon Province. The research instrument was questionnaire used for data collection from the samples of 329 respondents selected by convenience and the number of respondents was 302 people. The statistics used in the analysis are multiple regression analysis using Enter and Stepwise to examine the hypotheses. The research results found that professional accounting skills in the digital age and skills of workers in the 21st century have a significant influence on the efficient work of accountants at the 0.05 level. The coefficient of adjusted forecast (R Square) used to compare models with unequal number of predictive variables was obtained with a value of 0.891, which could explain the positive influence on the work efficiency of accountants at 89.1 percent. The accounting professional's ethics in terms of having knowledge, ability, attentiveness, confidentiality, objectivity, and honesty has a significant influence on the efficient work performance of the accountant at the .05 level. The coefficient of adjusted forecast (R Square) used to compare models with unequal number of predictive variables was obtained with a value of 0.987, which could explain the positive influence on the performance efficiency of accountants at 98.7 percent.

Keywords : Professional Skills, Professional Ethics, Efficiency of Work Performance, Accountant

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในโลกธุรกิจในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ทั้งการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการแข่งขัน ความก้าวหน้าในโลกดิจิทัลที่เรียกกันว่า “Digital disruption” ซึ่งผู้นักธุรกิจทั้งหลายต้องตระหนัก (Marcus, T.H. Lee, 2023) การเปลี่ยนแปลงของโลกจากภัยคุกคามจากโรคระบาด โควิด19 ซึ่งได้รับผลกระทบทั่วทั้งโลกและภาวะการเปลี่ยนแปลงของสถานะอากาศของโลก ล้วนแต่เป็นเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินธุรกิจให้ต้องหาหนทางรอดจากภัยคุกคามดังกล่าวอย่างเอาจริงเอาจัง และการเปลี่ยนแปลงนี้มีผลสะท้อนต่อมายังภาระกิจการนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีซึ่ง “การบัญชี” มีความสำคัญที่เป็นข้อมูลในการแสดงภาพที่ชัดเจนของธุรกิจทั้งด้านผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและผู้เป็นเจ้าหนี้ ซึ่งบุคคลทั้งสองกลุ่มมีความสำคัญในการให้เงินทุนแก่ธุรกิจ และข้อมูลทางบัญชีมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหารจากข้อมูลในอดีตเพื่อนำไปสู่การพยากรณ์ตัดสินใจในอนาคต ทั้งการลงทุน จัดสรรเงินทุน และการจัดหาแหล่งเงินทุน บัญชีจึงเป็นข้อมูลทางการเงินที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจ เพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ถูกต้องในการเผชิญความเสี่ยงในภาวะการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันทางธุรกิจ ข้อมูลทางบัญชีทำหน้าที่เป็นรากฐานสำหรับภาวะการเงินซึ่งเกี่ยวข้องกับการประเมินสถานะทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไร และสภาพคล่องของกิจการ ดังนั้นผู้ที่จัดเตรียมข้อมูลทางการบัญชีจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต้องเป็นผู้มีความรู้ในศาสตร์ของบัญชี ดังนั้นวิชาชีพบัญชีจึงมีการกำหนดโดยมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (International Education Standard: IES) ให้ผู้ปฏิบัติงานในวิชาชีพบัญชีต้องผ่านกระบวนการศึกษาในหลักสูตรของการบัญชี ซึ่งต้องเป็นหลักสูตรที่กำหนดตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ แต่นอกเหนือจากการมี

องค์ความรู้ในศาสตร์ของบัญชีแล้ว ผู้ปฏิบัติงานยังต้องมีทักษะในการทำงานที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพนี้ โดยเป็นทักษะที่แตกต่างจากวิชาชีพอื่นๆอย่างสิ้นเชิง (กุลธิดา ธนสมบัติศิริ และ ศตวรรษิ เอื้อชนะจิต, 2565) และเหนือไปกว่านั้นอีกคือการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีที่เข้มแข็งที่จะช่วยจรรโลงรักษามาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดคุณค่าผลงานอันเป็นที่น่าเชื่อถือสำหรับผู้ที่ต้องใช้ผลงานของนักบัญชี เพราะถ้าหากนักบัญชีไม่ยึดโยงกับหลักจรรยาบรรณทางวิชาชีพจะทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ผลงานของนักบัญชี อันได้แก่รายงานทางการเงินต่าง ๆ จะไม่มีความน่าเชื่อถือ หรือไม่อาจนำข้อมูลไปสู่การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจได้อย่างถูกต้อง (Hamood Mohammed Al-Hattami, 2024)

ในศตวรรษที่ 21 นี้ โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปในหลาย ๆ ด้านดังนี้คือ ด้านเทคโนโลยีซึ่งมาเป็นอันดับหนึ่ง โดยให้ความสำคัญในด้านของเทคโนโลยีการสื่อสาร เทคโนโลยีชีวภาพ และการใช้ประโยชน์จากปัญญาประดิษฐ์ ในด้านการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มการร่วมมือ และพึ่งพากันและกันมากขึ้น การเกิดของกลุ่มอำนาจเศรษฐกิจใหม่คือ จีนและอินเดียที่เข้ามาครอบงำเศรษฐกิจโลก และในส่วนของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศที่ประชากรโลกเริ่มตระหนักมากขึ้น ความเหลื่อมล้ำทางสังคมยังคงเป็นประเด็นต่อเนื่องและปัญหาใหญ่คือ การเปลี่ยนแปลงทางประชากรศาสตร์ที่ประชากรสูงวัยในประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศเพิ่มขึ้นและการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็วทั่วโลกก่อให้เกิดความท้าทายทางสังคมและเศรษฐกิจ เมื่อโลกในศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนแปลงไป “คน” ต้องเปลี่ยนตาม ความต้องการในคุณสมบัติของคนทำงานในศตวรรษที่ 21 จะมีรูปแบบการเปลี่ยนแปลง โดยในด้านทักษะของคนทำงานในศตวรรษที่ 21 ควรจะมีลักษณะมีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา มีความใส่ใจในรายละเอียดในการทำงานมากขึ้น เพราะข้อมูลมีรายละเอียดมากขึ้นและมีเป็นจำนวนมาก (Big Data) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ และมีการสื่อสารแบบสองทางที่มีประสิทธิภาพ ทักษะเหล่านี้จะตอบสนองกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ได้ดี ส่วนจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีเป็นไปตามข้อกำหนดของประมวลจรรยาบรรณ ซึ่งถูกกำหนดโดยคำนึงถึงความเหมาะสมทางวิชาชีพเพื่อธำรงรักษาเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับนับถือ แม้จะมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เกิดความเหมาะสมแก่การปฏิบัติ แต่ก็ยังคงแนวทางเดิมอยู่ ได้แก่ ความมีอิสระ เทียงธรรม ความโปร่งใส ความซื่อสัตย์สุจริต การรักษาความลับอย่างไม่เปลี่ยนแปลง

แต่อย่างไรก็ตามในมุมมองของผู้ปฏิบัติงานคือนักบัญชีจะต้องสะท้อนแนวทางการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมการทำงาน โดยผ่านกระบวนการใช้ทักษะทางวิชาชีพของตนเอง และเป็นทักษะการทำงานที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับการรักษาคุณค่าทางจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ จึงเป็นคำถามที่น่าสนใจว่านักบัญชีซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลทางบัญชีในศตวรรษที่ 21 นี้จำเป็นต้องมีทักษะและจรรยาบรรณทางวิชาชีพอย่างไร จึงจะมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่ดี จึงเป็นเรื่องที่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำมาศึกษาเพื่อเป็นแนวทางแก่องค์กรทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และสถาบันการศึกษาที่เป็นแหล่งผลิตนักบัญชีได้นำไปพิจารณาเพื่อปรับใช้ในภารกิจขององค์กรให้เกิดประโยชน์

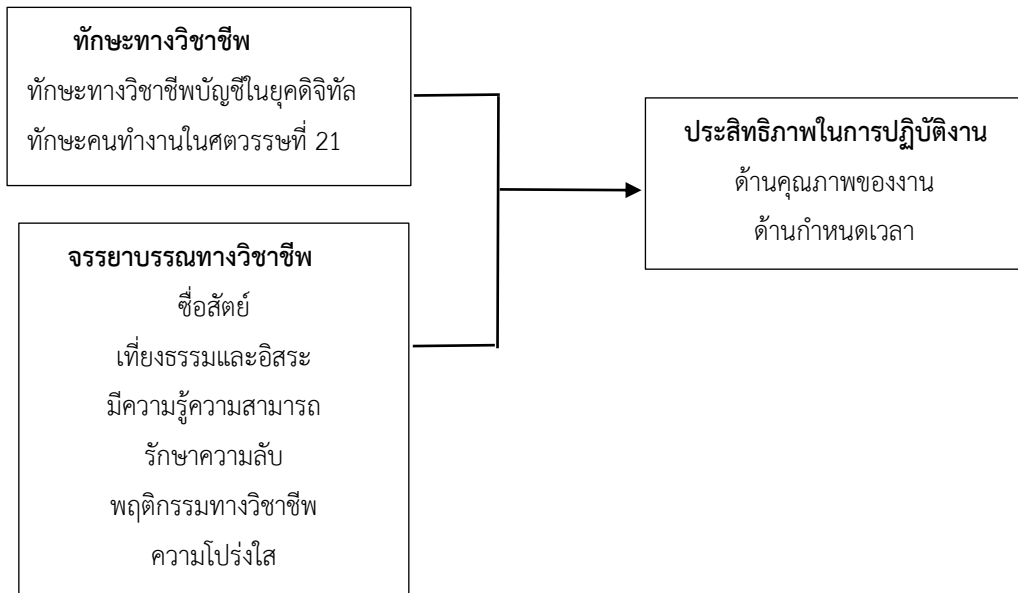
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นของนักบัญชีในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาจรรยาบรรณทางวิชาชีพที่จำเป็นของนักบัญชีในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาคร

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาคร
2. จรรยาบรรณทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล

วิวัฒนาการของเทคโนโลยีในอุตสาหกรรม ได้ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของภาคส่วนต่างๆ ในยุคดิจิทัล ส่งผลต่อการที่วิชาชีพบัญชีซึ่งเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของธุรกิจต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบและกระบวนการตามไปด้วย เปรียบเสมือนเป็นการปฏิวัติทางอุตสาหกรรม แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในสภาพแวดล้อมทางสังคมและองค์กรซึ่งการดำเนินงานด้านบัญชีตลอดจนงานความรับผิดชอบ หน้าที่และทักษะที่นักบัญชีต้องมี ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีภาคธุรกิจมีการพัฒนาอย่างมากในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีภาคธุรกิจมีการพัฒนา โดยคาดว่าในทศวรรษหน้าจะเกิดสิ่งใหม่ ๆ มากมาย และผู้ปฏิบัติงานในปัจจุบันจะประสบปัญหาพร้อมกับเกิดโอกาสและความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ในการปฏิบัติงาน ด้านต่าง ๆ เช่นการดำเนินการด้านจริยธรรมและกฎหมาย การใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพ (Azuraidah Taib et.al, 2022) การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในสภาพแวดล้อมทางสังคมและองค์กรดังกล่าวนี้ นักบัญชีในยุคดิจิทัลจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากการทำหน้าที่เป็นบุคลากรฝ่ายสนับสนุนมาเป็นผู้ที่จะต้องนำเสนอ ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล ช่วยวางแผนและเป็นที่ปรึกษาในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และจากบทความของ ดร.พัทธนันท์ เพชรชูเชิด ซึ่งได้กล่าวถึงนักบัญชีในยุคดิจิทัลต้องรู้อะไรบ้าง ซึ่งได้นำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ว่าสิ่งที่นักบัญชีในยุคดิจิทัลต้องรู้ได้แก่ ความรู้เรื่อง Fintech คือ การเงินและเครื่องมือทางการเงินในยุคดิจิทัล การจ่ายเงินรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ การยื่นภาษี หรือยื่นงบการเงิน ได้แก่ e-Tax

Invoice , e-Receipt และ e-Filling เป็นต้น ระบบการเงินในอนาคตที่จะเป็น Blockchain หรือ เงินตราที่จะอยู่ในรูปของ Token Money ระบบการจัดเก็บรายได้ของกิจการจะเป็นแบบอัตโนมัติ ลดการออกเอกสาร (Paperless) เทคโนโลยี Drone เข้ามาแทนที่การตรวจนับทางกายภาพ ทำให้งานสอบบัญชีเปลี่ยนไป เทคโนโลยี Big data จะเปลี่ยนมุมมองของข้อมูลทางบัญชีให้เป็น Macro สนใจตัวเลขเล็กๆน้อยลง การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ก็จะมาเข้ามาแทนที่งานที่เป็น Routine และ Software ทางบัญชี ก็จะไปอยู่ในระบบ Cloud Computing (พัชรนันท์ เพชรเชิดชู ,2560)

นักบัญชีในยุคดิจิทัลก็จะมีลักษณะ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการค้นคว้า หาข้อมูลเพิ่มเติม ความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอข้อมูลและนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจ สามารถวิเคราะห์เชื่อมโยงความเสี่ยงกับการดำเนินงาน (ประสุตา นาดี และคณะ, 2564)

2. แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี

จริยธรรมในการบัญชีส่วนใหญ่เรียกว่าจริยธรรมประยุกต์ซึ่งเน้นย้ำอย่างยิ่งในจริยธรรมของมนุษย์และธุรกิจ การตัดสินใจทางศีลธรรมและการนำไปใช้ในการบัญชีโดยทั่วไป ตัวขับเคลื่อนหลักจริยธรรมของการบัญชีถือเป็นแนวปฏิบัติที่เหมาะสมและเป็นสิ่งที่ดีมีมาตรฐานความเป็นมืออาชีพ ความรับผิดชอบทางจริยธรรมภายในโลกธุรกิจไม่ใช่องค์รวม แต่อยู่ภายใต้บริบทเฉพาะของพฤติกรรมที่มีจริยธรรม กิจการส่วนใหญ่ในโลกได้พยายามปฏิบัติตามประเด็นด้านจริยธรรมในการบัญชีที่มีการกำหนดในประมวลจรรยาบรรณ แต่ก็มี ความขัดแย้งกับเป้าหมายบางประการของธุรกิจอยู่เนื่อง ๆ ซึ่งหากไม่มีหลักจรรยาบรรณมีความเสี่ยงที่ข้อมูลทางการเงินจะแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงและมักจะสร้างความเสียหายให้กับองค์กร ชื่อเสียง ระดับความพึงพอใจของลูกค้า และความไว้วางใจของนักลงทุนที่มีต่อบริษัท ซึ่งเพิ่มโอกาสเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ บทบาทของนักบัญชีในการจัดทำข้อมูลทางการเงินให้ตรงเวลาและถูกต้องกับความ เป็นจริงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจของนักลงทุน ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่บริหาร การปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณในการบัญชียังช่วยในการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่มีมาตรฐานที่ดีและมีประสิทธิภาพเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ไม่เกิดความเสียหายและการรั่วไหล (Paul Jajairam, 2017)

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดในปี 2561 ประกอบด้วย 1) ความซื่อสัตย์สุจริต 2) ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ 3) ความรู้ความสามารถ ความเอาใจใส่ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน 4) การรักษาความลับ 5) พฤติกรรมทางวิชาชีพ และ 6) ความโปร่งใส (รองเอก วรรณพฤษ, 2564)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

Mohammad Abdul Ghani and Ani Wilujeng Suryani. (2020). ได้ศึกษาถึง ข้อกำหนดทักษะทางวิชาชีพสำหรับนักบัญชีจากการวิเคราะห์การโฆษณางานบัญชี พบว่า การศึกษานี้ให้ข้อมูลเชิงลึกใหม่เกี่ยวกับสิ่งที่จำเป็นที่สุดในด้านทักษะสำหรับนักบัญชีผ่านการวิเคราะห์ประกาศรับสมัครงาน การศึกษานี้ศึกษาจากประกาศรับสมัครงาน 523 งาน ที่ประกาศจากเว็บไซต์หางานออนไลน์ด้านบัญชี ได้แก่ นักบัญชี การเงิน ผู้สอบบัญชีและนักบัญชีภาษี โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการสื่อสารถือเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดสำหรับนักบัญชีโดยเฉพาะในประเทศอินโดนีเซีย นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะภาษาต่างประเทศในการการทำงาน อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาที่คล้ายกันในประเทศออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์แล้ว ทักษะทางเทคนิคมีความสำคัญมากกว่าในประเทศอินโดนีเซีย การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการศึกษาด้านการบัญชีควรเน้นย้ำมากกว่านี้เกี่ยวกับทักษะด้านซอฟต์แวร์มากกว่าทักษะด้านเทคนิคอื่นเพื่อสร้างนักบัญชีที่พร้อมทำงาน

จรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี

Oyebisi M. Ibidunni et.al (2018) ได้ทำการศึกษาเรื่อง จรรยาบรรณการบัญชีและการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีในลากอส ประเทศไนจีเรีย การศึกษาพบว่า การศึกษาครั้งนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมการบัญชีและการปฏิบัติงานทางการบัญชีของบริษัทต่าง ๆ ในเมืองลากอส ประเทศไนจีเรีย การศึกษาได้นำการออกแบบการวิจัยแบบสำรวจมาเป็นแหล่งข้อมูลหลักของข้อมูลเป็นแหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ พนักงานฝ่ายบัญชีทุกแผนกของ Deloitte, KPMG, Ernst and Young และ Price Water House Cooper เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการศึกษาที่กำหนดสมมติฐานสองประการซึ่งทดสอบโดยใช้เทคนิค Pearson Product Moment Correlation ผลการวิจัยจากการศึกษาครั้งนี้เผยให้เห็นความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างจริยธรรมการบัญชีและการปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชีในประเทศไนจีเรีย ผลการวิจัยยังเผยว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยสำคัญระหว่างระดับความตระหนักรู้จรรยาบรรณและผลการปฏิบัติงานขององค์กร ผลวิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่าฝ่ายบริหารของสำนักงานบัญชีควรจัดให้พนักงานตระหนักถึงหลักจรรยาบรรณและควรปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณเหล่านี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้ทำบัญชีที่ได้ขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ในจังหวัดสมุทรสาครจำนวน 1,864 คน เป็นข้อมูล ณ 31 ตุลาคม 2566 จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ผู้วิจัยทำการคำนวณหาขนาด กลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane, T. (Yamane, T., 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ยอมรับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง 5 % ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 329 คน โดยทำการสุ่มแบบสะดวกกับประชากรซึ่งเป็นผู้ทำบัญชีในเขตจังหวัดสมุทรสาคร

เครื่องมือที่ใช้ทำการวิจัย คือแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ จรรยาบรรณทางวิชาชีพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีโดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะมาตราวัดแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale) และมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และจำนวนงบการเงินที่รับทำบัญชีในปีที่ผ่านมา

ตอนที่ 2 การประเมินตนเองเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในการประเมินตนเองจำนวน 2 ด้าน มีลักษณะมาตราวัดแบบมาตราอันตรภาค (Interval Scale) ประกอบด้วย ทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล และทักษะทางวิชาชีพบัญชีในศตวรรษที่ 21

ตอนที่ 3 การประเมินตนเองเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในการประเมินตนเองจำนวน 6 ด้าน มีลักษณะมาตราวัดแบบมาตราอันตรภาค (Interval Scale) ประกอบด้วย 1.ความซื่อสัตย์สุจริต 2. ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ 3.ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน 4.การรักษาความลับ 5.พฤติกรรมทางวิชาชีพ และ 6.ความโปร่งใส

ตอนที่ 4 การประเมินตนเองเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ในการประเมินตนเองจำนวน 2 ด้าน มีลักษณะมาตราวัดแบบมาตราอันตรภาค (Interval Scale) ประกอบด้วย คุณภาพของงานและด้านกำหนดเวลา

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การจัดทำแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแบบสอบถามและได้ทำการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยใช้เทคนิคการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยต้องมีค่าคะแนนไม่ต่ำกว่า 0.66 ซึ่งได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งแสดงว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยสามารถใช้เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลได้

2. นำแบบสอบถามที่ตรวจค่า IOC และแก้ไขให้สมบูรณ์จำนวน 30 ชุดไปทดลองเก็บข้อมูล (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งจะต้องมีค่าดัชนีมากกว่า 0.70 ขึ้นไป จึงจะสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ (Cronbach,1990) ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นแอลฟา ครอนบาค เท่ากับ 0.934

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นการวิเคราะห์ ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Regression Analysis)

เกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ย ในช่วงคะแนนเป็นดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	แปลความว่า	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	แปลความว่า	มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	แปลความว่า	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	แปลความว่า	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	แปลความว่า	น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 302 คน (คิดเป็นร้อยละ 91.79 ของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้) พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 256 คน (คิดเป็นร้อยละ 84.77) มีอายุระหว่าง 30-49 ปี มีจำนวน 215 คน (คิดเป็นร้อยละ 71.19) วุฒิมัธยมศึกษาปริญญาตรีจำนวน 291 คน (คิดเป็นร้อยละ 96.35) มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 231 คน (คิดเป็นร้อยละ 76.49) โดยเป็นผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี จำนวน 229 คน (คิดเป็นร้อยละ 75.82) เป็นผู้ทำบัญชีขององค์กรธุรกิจ จำนวน 73 คน (คิดเป็นร้อยละ 24.17) สำหรับผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชีมีจำนวนงบการเงินที่รับทำบัญชีในปีที่ผ่านมา เฉลี่ยอยู่ที่ 22 งบการเงิน

ตารางที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานการวิเคราะห์การประเมินตนเองเกี่ยวกับทักษะในวิชาชีพบัญชีในภาพรวม

	ระดับการประเมินตนเอง			
	\bar{X}	S.D.	แปล	ลำดับที่
			ความหมาย	
ทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล	4.28	.727	มากที่สุด	1
ทักษะวิชาชีพบัญชีคนทำงานในศตวรรษที่ 21	4.14	.822	มาก	2
รวม	4.24	.736	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานการประเมินตนเองเกี่ยวกับทักษะในวิชาชีพบัญชีในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองว่ามีทักษะในวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.24, SD.=.736) หากพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะในวิชาชีพบัญชีด้านทักษะในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.28, SD.=.727) โดยเฉพาะการเรียนรู้ในเทคโนโลยีสมัยใหม่ ติดตามการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำความรู้มาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน (Digital skill) มีการคิดเชิงวิเคราะห์มากขึ้น ส่วนในด้านทักษะวิชาชีพบัญชีซึ่งเป็นทักษะคนทำงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.14, SD.=.822) โดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างต่อเนื่อง (Life Long Learning) มีทักษะชีวิต คือ เข้าใจตนเองและรู้จักปรับตัวเข้ากับบริบทของสังคม มีมนุษยสัมพันธ์ และมีการทำงานเป็นทีมได้ดีขึ้น

ตารางที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานการวิเคราะห์การประเมินตนเองเกี่ยวกับจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีในภาพรวม

	ระดับการประเมินตนเอง			
	\bar{X}	S.D.	แปล	ลำดับที่
			ความหมาย	
ด้านการมีความรู้ความสามารถ ความเอาใจใส่ และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน	4.22	.731	มากที่สุด	1
ด้านการรักษาความลับ	4.03	.687	มาก	2
ด้านความเที่ยงธรรม	4.01	.856	มาก	3
ด้านความโปร่งใส	4.01	.871	มาก	4
ด้านความซื่อสัตย์	3.99	.727	มาก	5
ด้านพฤติกรรมแห่งวิชาชีพ	3.98	.742	มาก	6
รวม	4.08	.634	มาก	

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานการประเมินตนเองเกี่ยวกับจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองว่ามีจรรยาบรรณทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.08, SD.=.634) หากพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีความรู้ความสามารถ ความเอาใจใส่ และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.22, SD.=.731) ด้านการรักษาความลับ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.03, SD.=.687) ด้านความเที่ยงธรรม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.01, SD.=.856) ด้านความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.01, SD.=.871) ด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.99, SD.=.727) และด้านพฤติกรรมแห่งวิชาชีพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.98, SD.=.742)

ตารางที่ 3 ค่าสถิติพื้นฐานการวิเคราะห์การประเมินตนเองเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในภาพรวม

	ระดับการประเมินตนเอง			
	\bar{X}	S.D.	แปล	ลำดับที่
			ความหมาย	
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงาน	4.03	.687	มาก	1
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านกำหนดเวลา	4.01	.725	มาก	2
รวม	4.02	.780	มาก	

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานการประเมินตนเองเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองว่าได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.02, SD. = .780) โดยพิจารณาารายด้าน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านคุณภาพของงานอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.03, SD. = .957) ด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.01, SD. = .725)

การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชีและจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการทดสอบสมมติฐานสรุปได้ดังนี้

1. ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ที่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างการประเมินตนเองเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี กับความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาคร โดยวิธี Enter

ตัวแปร	Beta	t	p
ทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล	.614	3.188	0.000
ทักษะวิชาชีพบัญชีคนทำงานในศตวรรษที่ 21	.465	2.252	0.000
R = .944	R ² = .891	Adjust R ² = .891	F = 129.09

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า R² = .891 หมายถึง ตัวแปรทักษะทางวิชาชีพทั้ง 2 ด้าน สามารถอธิบายการประเมินตนเองในด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีได้ถึงร้อยละ 89.1 โดยพบว่าทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .614 และทักษะวิชาชีพบัญชีสำหรับคนทำงานในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .465 จึงสรุปได้ตามสมมติฐานที่ 1 ได้รับการสนับสนุนโดยผู้ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองว่า การมีทักษะทางวิชาชีพบัญชีทั้งในด้านทักษะวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลและทักษะวิชาชีพบัญชีของคนวัยทำงานในศตวรรษที่ 21 ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างการประเมินตนเองเกี่ยวกับจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีกับความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาคร วิธี Stepwise

ตัวแปร	Beta	t	p
ค่าคงที่	0.48	1.822	0.069
ด้านการมีความรู้ความสามารถ ความเอาใจใส่ และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน	.333	31.246	0.000
การรักษาความลับ	.520	24.112	0.000
ความเที่ยงธรรม	.733	17.023	0.000
ความซื่อสัตย์	.369	12.582	0.000
R = .994	R ² = .987	Adjust R ² = .987	F = 6089.20

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า $R^2 = .987$ หมายถึง ตัวแปรจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีที่สามารถอธิบายการประเมินตนเองในด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีได้ถึงร้อยละ 98.7 โดยพบว่า จรรยาบรรณด้านการมีความรู้ความสามารถ ความเอาใจใส่ และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .333 จรรยาบรรณด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .520 จรรยาบรรณด้านความเที่ยงธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .733 และจรรยาบรรณด้านความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .369 จึงสรุปได้ตามสมมติฐานที่ 2 ได้รับการสนับสนุนโดยผู้ตอบแบบสอบถามประเมินตนเองว่า การมีจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี ในด้าน การมีความรู้ความสามารถความเอาใจใส่ และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน การรักษาความลับ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาคร

สรุปผลและการอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยขอนำมาสรุปผลและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้คือ

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่า การมีทักษะทางวิชาชีพบัญชีทั้งในด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล และทักษะทางวิชาชีพบัญชีคนทำงานในศตวรรษที่ 21 โดย นักบัญชีจะต้องมีทักษะรองรับกับการทำงานในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก โดยต้องมีความรู้ด้านดิจิทัล เทคโนโลยี ต้องพร้อมในการเรียนรู้เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ ยอมรับเข้ามาเพื่อปรับเปลี่ยนการทำงานให้ก้าวทันตามการเปลี่ยนแปลงของโลก ต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองจาก “Book keeper” มาสู่การเป็นนักบัญชีที่เชี่ยวชาญเทคโนโลยี ใช้การคิดวิเคราะห์มากขึ้น สามารถนำเสนอผลงาน ให้คำปรึกษาแก่องค์กร หรือกิจการ ดังที่ (Azuraidah Taib et al, 2022) ได้ศึกษา พบว่า เมื่อมีกระบวนการเปลี่ยนผ่านของอุตสาหกรรมสู่ดิจิทัลนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน ผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินและบัญชีจะต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในขณะที่โลกดิจิทัลพัฒนาไปซึ่งมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันเป็นระบบ การพัฒนาเป็นไปเพื่อความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงานในอนาคตนักบัญชีจะต้องมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่สุด นั่นคือความรู้ทางเทคโนโลยี และการปรับทัศนคติของคนทำงานให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ก็ต้องเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับทักษะทางวิชาชีพด้านดิจิทัล นั่นคือ นักบัญชีต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (David Drewery et al, 2020) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติการเรียนรู้ตลอดชีวิตและความสำเร็จในอาชีพการงานใน สาขาการบัญชีและการเงินซึ่งการศึกษา โดยการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาศึกษาจากภาควิชาการเงิน มหาวิทยาลัยในแคนาดา จำนวน 562 คนและเก็บข้อมูลจากบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาอีก 148 คน พบว่า การพัฒนากรอบความคิดในการเรียนรู้ตลอดชีวิตช่วยเพิ่มความสำเร็จในอาชีพการงานและส่งผลต่อการเลื่อนตำแหน่ง โดย ในด้านของความพึงพอใจในงาน ความผูกพันในการทำงานและการรับรู้ความสามารถของตนเองที่เกี่ยวข้องกับงาน และส่งผลต่อความพึงพอใจจากประสบการณ์ การมีความคิดริเริ่มและเห็นคุณค่า โดยฝ่ายจัดการอาจทำงานร่วมกันเพื่อส่งเสริมกรอบความคิดในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับพนักงานทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

2. ในด้านของจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี ซึ่งจากผลการวิเคราะห์โดยสถิติถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise พบว่า การมีจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชี ในด้าน การมีความรู้ความสามารถความเอาใจใส่ และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน การรักษาความลับ ความ

เที่ยงธรรมและซื่อสัตย์ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรสาคร โดยในด้านความโปร่งใสและพฤติกรรมแห่งวิชาชีพไม่ได้ปรากฏในสมการด้วย เนื่องจากจรรยาบรรณในด้าน ความรู้ความสามารถ ความเอาใจใส่ และมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของนักบัญชีที่เป็นผู้ทำบัญชีซึ่งต้องมีหน้าที่การจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งกำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้แสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของ “ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี” ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชีโดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน (ม.20) (พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543) ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของจรรยาบรรณทางวิชาชีพที่นักบัญชี ซึ่งเป็นผู้ทำบัญชีจะต้องมีความรู้ความสามารถด้านการบัญชีและการทำงานต้องมีความเอาใจใส่ เนื่องจากงบการเงินจะต้องยื่นเสนอต่อหน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลภายในกำหนดเวลาตามกฎหมายโดยมีมาตรฐานการปฏิบัติตามหลักวิชาชีพพ้องได้แก่ การลงบัญชีให้ถูกต้องตรงกับเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชี ในส่วนของการรักษาความลับและความซื่อสัตย์ ก็เป็นข้อกำหนดจรรยาบรรณที่สำคัญ โดย ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้รับบริการมีความคาดหวังต่อผู้ทำบัญชีเป็นอย่างสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัชชก ขวัญอ่อน, 2564) ที่ศึกษาเรื่อง จรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ให้ความสำคัญในจรรยาบรรณวิชาชีพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับด้านความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด และบทความของ (Neetika Maheshwari, 2023) เรื่อง “Ethics in Accounting: Upholding Integrity and Professionalism” ซึ่งได้บรรยายไว้ว่า นักบัญชีเป็นผู้จัดการข้อมูลทางการเงินที่ละเอียดอ่อนและต้องรักษามาตรฐานการรักษาความลับและความเป็นส่วนตัวอย่างเข้มงวด ส่วนนี้จะเป็นภาระผูกพันทางจริยธรรมในการปกป้องข้อมูลลูกค้าและองค์กร รวมถึงบันทึกทางการเงิน ทรัพย์สินทางปัญญา และข้อมูลส่วนบุคคล โดยเน้นถึงความสำคัญของการจัดเก็บข้อมูลที่ปลอดภัย การเข้าถึงที่มีการควบคุม และดุลยพินิจทางวิชาชีพในการจัดการข้อมูลที่เป็นความลับ ในด้านความเที่ยงธรรม (Objectivity) การรักษาความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นกลาง เนื้อหาในส่วนนี้กล่าวถึงความสำคัญของความเป็นอิสระจากอิทธิพลที่ไม่เหมาะสม ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และอคติส่วนบุคคล โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นที่นักบัญชีต้องใช้ความเป็นกลางทางวิชาชีพเมื่อดำเนินการตรวจสอบ การรายงานทางการเงิน และงานบัญชีอื่นๆ

สำหรับองค์ประกอบด้านความโปร่งใส และ พฤติกรรมแห่งวิชาชีพ ที่ไม่เข้าเป็นองค์ประกอบของสมการทำนายของงานวิจัยนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้คือ

ความโปร่งใส หมายความว่า ภาพลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ และมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ และไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งสามารถติดตามตรวจสอบได้ ซึ่งในส่วนนี้หากเป็นผู้ทำบัญชีในองค์กร มีข้อจำกัดในการจัดทำงบการเงิน ขององค์กรซึ่งตนเป็นผู้รับจ้างในองค์กร ข้อจำกัดนี้เป็นอุปสรรคของจรรยาบรรณด้านความโปร่งใส เป็นอุปสรรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีถูกยับยั้งจากการปฏิบัติงานอย่างเที่ยงธรรม เนื่องจากแรงกดดันบางอย่างที่เกิดขึ้นจริง หรือซึ่งเข้าใจไปได้ เช่น ผู้ทำบัญชีถูกเจ้าของกิจการสั่งให้ทำบัญชีโดยรับรู้รายการตามที่เจ้าของกิจการต้องการ (จุมพฏ ไพรัตน์กร, 2561)

ด้านพฤติกรรมแห่งวิชาชีพ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และหลีกเลี่ยงการกระทำที่จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อความน่าเชื่อถือของวิชาชีพบัญชี รับผิดชอบต่อผู้รับบริการและผู้ถือหุ้น ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งหากนักบัญชีเป็นผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี หรือ ผู้ทำบัญชีอิสระ พฤติกรรมแห่งวิชาชีพที่ผู้ทำบัญชี อาจเป็นข้อจำกัดในการปฏิบัติตามคือ พฤติกรรมในการรับงานทำบัญชี ซึ่งมีการแข่งขันสูง มีการรับงานโดยกำหนดค่าบริการที่ต่ำกว่าเพื่อให้ได้งาน หรือมีการโฆษณาที่ไม่เหมาะสมเพื่อให้ได้งาน(สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2564)

3. ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีมีองค์ประกอบ 3 ด้านคือ คือ ต้นทุนในการดำเนินงาน ระยะเวลาในการให้บริการ และคุณภาพของการบริการ (ศิริกาญจน์ วงษ์เสรี และ สุรีย์ โปษกรณ์, 2559) ซึ่งงานวิจัยนี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี ใน 2 ด้านคือ คุณภาพของงาน และ ระยะเวลาการให้บริการ ซึ่งอภิปรายได้ดังนี้คือ

ประสิทธิภาพด้านคุณภาพของงาน ซึ่งงานของนักบัญชีในฐานะผู้ทำบัญชี คือการจัดทำงบการเงินของธุรกิจ ให้งบการเงินแสดงข้อมูลที่น่าเชื่อถือ สะท้อนภาพที่แท้จริงของกิจการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการนำข้อมูลที่มีคุณภาพไปใช้ตัดสินใจ โดยปัจจัยที่กำหนดคุณภาพของงบการเงินได้แก่ กรอบแนวคิดการรายงานทางการเงิน หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ในด้านคุณภาพของงาน นักบัญชีในเขตจังหวัดสมุทรสาครที่ทำงานในลักษณะผู้ทำบัญชีในสำนักงานบัญชี จะเน้นไปที่การจัดทำงบการเงินให้ถูกต้องตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และจัดทำงบการเงินที่ถูกต้องตามหลักภาษีอากร เพื่อนำไปสู่การเสียภาษีที่ถูกต้อง ส่วนผู้ทำบัญชีในองค์กรธุรกิจก็จะเน้นการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของเจ้าของ (ไม่ใช่พนักงาน) กล่าวโดยสรุปคือ ทักษะและจรรยาบรรณทางวิชาชีพของนักบัญชีส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงิน และคุณภาพของงบการเงินย่อมส่งผลต่อการส่งเสริมธุรกิจภาคเอกชนในภาพรวมที่ดีให้มีข้อมูลที่ต้องต่อการตัดสินใจในการลงทุน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวนีย์ สุวรรณรัตน์ (2567) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ซึ่งพบว่า งบการเงินถือเป็นสิ่งที่สะท้อนผลการดำเนินงานของบริษัทเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและนักลงทุน โดยต้องเป็นงบการเงินที่มีคุณภาพ ซึ่งมีลักษณะ 6 ประการ ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิดของรายงานทางการเงิน (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2564)

ประสิทธิภาพด้านระยะเวลาการให้บริการ ซึ่งหมายถึงการทำงานของนักบัญชีต้องเสร็จทันเวลา ตามกำหนดการเนื่องจากงบการเงินขององค์กรธุรกิจจะต้องจัดทำตามกำหนดเวลาที่ภาครัฐซึ่งมีองค์กรกำกับดูแล ได้แก่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กำกับดูแลด้านการนำส่งงบการเงินและกรมสรรพากรกำกับดูแลด้านการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล มีกำหนดเวลาที่กำหนดตามกฎหมาย คือ พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และประมวลรัษฎากร ดังนั้นการปฏิบัติด้านกำหนดเวลานักบัญชี ซึ่งเป็นผู้ทำบัญชีจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เป็นไปตามกฎหมายกำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภินันท์พร จัปประยงค์ (2567) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ พบว่า ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี สภาพแวดล้อมการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความทันเวลา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะในเชิงวิชาการ ด้านองค์ความรู้จากงานวิจัยนี้ สถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตทางการบัญชี ควรนำผลวิจัยไปพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร ในด้านการสร้างทักษะทางวิชาชีพบัญชี ทั้งทักษะด้านดิจิทัล และทักษะของคนทำงานในศตวรรษที่ 21 ให้บัณฑิตทางบัญชีมีคุณลักษณะในด้านความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี การติดตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การรับความรู้ใหม่ การเป็นผู้ใฝ่รู้ และเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) การเป็นผู้คิดวิเคราะห์ นำเสนอข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ข้อมูลที่ติดต่อการตัดสินใจต่อผู้ใช้ข้อมูล การมีมนุษยสัมพันธ์ และการทำงานเป็นทีมได้ และในด้านการปลูกฝังจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี คือการเน้นถึงจรรยาบรรณในด้านการมีความรู้

ความสามารถอย่างเพียงพอ เพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ความซื่อสัตย์ การรักษาความลับ และ ความเที่ยงธรรม ซึ่งเป็นจรรยาบรรณที่ต้องมีอยู่ตลอดไป

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ ผู้ทำบัญชี ควรนำข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานและเกิดความมีประสิทธิภาพ เพื่อให้วิชาชีพของผู้ทำบัญชีมีศักยภาพ ช่วยส่งเสริมพัฒนา งานด้านการทำบัญชี ด้านคุณภาพของงบการเงินของประเทศไทยให้มีคุณภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือ เพื่อส่งเสริมระบบการเงิน ธุรกิจ และเศรษฐกิจของประเทศ จากกรณีรากฐานระบบบัญชีที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป เนื่องจากการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทำบัญชี ซึ่งได้ประเมินตนเองในเรื่องของทักษะทางวิชาชีพและจรรยาบรรณทางวิชาชีพที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีที่ต้องการเพื่อยืนยันได้ว่ามีความสอดคล้องตรงกันเพียงใด หรือการทำวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ทราบถึงคุณสมบัติอื่นที่อาจเป็นสิ่งนอกเหนือจากที่ได้พบทวนวรรณกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กุลธิดา ธนสมบัติศิริ; และ ดารณี เอื้อชนะจิต. (2565). ทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี. *วารสาร มทร.อีสาน ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 9(2): 12-23.
- จุมพฏ ไพรัตน์นาค. (2561). *จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี. สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์*. สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2567, จาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/Cfa7FQFNrw.pdf>
- ประสุตา นาคี, ธวัชพร โคนพันธ์, กมลลักษณ์ มาตราช, ทศนัย นาทัน, ตวัน ทศนบรรลือ, ปานชีวา กุลีสูงเนิน, ศุภาพิชญ์ ตรงวัฒนาวุฒิ, บุษยามาส เทียนกระจ่าง, พรพิมล หว่างพัฒน์, และ ศุภกัญญา ภูทองกิ่ง. (2564). สมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล: ทักษะการปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลง. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. 8(2): 19-32.
- พัทธนันท์ เพชรเชิดชู. (2560). *ต้องรู้อะไรก่อนที่จะบอกว่าคุณเป็นนักบัญชีดิจิทัล*. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2566, จาก <https://www.dpu.ac.th/th/college-of-innovative-business-and-accountancy>
- รองเอก วรรณพฤกษ์. (2564). *จรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี*. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2567, จาก <http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/7944>
- รัชนก ขวัญอ่อน. (2564). *จรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนักบัญชี ในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ศิริกาญจน์ วงษ์เสรี และสุรีย์ โปษกรณ์ภู. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีสถาบันการเงินเฉพาะกิจ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชียมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2564). *คู่มืออธิบายกรอบแนวคิดการรายงานทางการเงิน (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2567, จาก <https://acpro-std.tfac.or.th>.
- สวณีย์ สุวรรณรัตน์. (2567). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของงบการเงินจากมุมมองของนักบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100*. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบัญชียมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

อภินิหาร จัปประยงค์. (2567). ปัจจัยการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตภาคเหนือ. *วารสารบัญชีปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย*. 9(1): 227-246.

Azuraidah, Taib, Yunita, Awang, Shazalina, Mohamed, Shuhidan, Norfadzilah, Rashid, Mohd, Sidki Hasan. (2022). Digitalization in Accounting: Technology Knowledge and Readiness of Future Accountants. *Universal. Journal of Accounting and Finance*. 10(1): 348-357.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. 5thed. New York: Harper & Row.

David Drewery, Robert Sproule & T. Judene Pretti. (2020). Lifelong learning mindset and career success: evidence from the field of accounting and finance. *Higher Education Skills and Work-based Learning*. 10(3): 567-580.

Hamood Mohammed Al-Hattami. (2024). The influence of accounting information system on management control effectiveness: The perspective of SMEs in Yemen. *Sage Journal*. 40: 75-93. Retrieved April 8, 2024 from <https://doi.org/10.1177/02666669221087184>.

Marcus TH Lee. (2023). *Digital Disruption and Transformation. Leading in a Digitally Disruptive World*. NJ. Singapore: Word Scientific.

Mohammad Abdul Ghani; & Ani Wilujeng Suryani. (2020). Professional Skills Requirements for Accountants: Analysis of Accounting Job Advertisements. *Journal ASET (Akuntansi Riset for Accountants)*, 12(2): 212-226.

Neetika Maheshwari. (2023). Ethics in Accounting: Upholding Integrity and Professionalism. CPA, Accountants and International Tax advisors for start ups. Retrieved March 12, 2024 from <https://www.linkedin.com/pulse/ethics-accounting-upholding-integrity-professionalism>

Oyebisi M. Ibidunni, Wisdom Okere, Ayodotun Ibidunni, Abimbola Joshua, Eche Okah. (2018). Accounting ethics and the performance of accounting firms in lagos, Nigeria. *Journal of Finance and Marketing*. 2(2): 10-16.

Paul Jajjairam. (2017). Ethics in Accounting. *Journal of Finance and Accountancy*. 23: 1-13, Retrieved March 8, 2024, from <https://www.aabri.com/manuscripts/172705.pdf>

Yamane, Taro. (1973). *Statistics and Introductory analysis*. New York: Harper & Row.

Translated Thai References

Apinporn, J. (2024). Financial and accounting operational factors that affect staff performance. Finance and accounting Secondary Educational Service Area Office in the Northern Region. *The Journal of Accounting Review Chiang Rai Rajabhat University*. 9(1): 227-246 (in Thai)

Federation of Accounting Professions. (2023). *A guide to explaining the financial reporting framework*. Retrieved March 11, 2024 from <https://acpro-std.tfac.or.th>. (in Thai)

- Kwan-On, R. (2021). *Ethics and Professional Accounting Skills*. (Master of Accountancy Individual Study, Sripatum University). (in Thai)
- Na-dee, P., Khonepun, T., Matarat, K., Na-tun, T., Tasanabunleou, T., Kuleesungnean, P., Trongwatanavut, S., Teankrajang, B., Whang-put, P., & Phuthongking, S. (2021). The digital Accountants' Competency: Skills in Transformed World. *Journal of Liberal Arts and Management Science Kasetsart University*. 8(2): 19-32. (in Thai)
- Pedcherdchu, P. (2017). *What do you need to know before you say you're a digital accountant?.* Retrieved 18 December, 2023 from <https://www.dpu.ac.th/th/college-of-innovative-business-and-accountancy> (in Thai)
- Prairattanakorn, J. (2018). *Ethics in Accounting Professional. Federatio of Accounting Professions* Retrieved January 22, 2024, from <https://www.tfac.or.th/upload/9414/Cfa7FQFNrw.pdf> (in Thai)
- Sawanee, S. (2024). *Factors Affecting The Quality of Financial Statements from Perspective of The Accountants of The Listed Companies SET 100*. (Master of Accountancy Individual Study, Sripatum University). (in Thai)
- Thanasombatsiri, K.; & Uachanachit, D. (2022). Accounting Professional Characteristics in New Era Affecting the Performance of Accountants in Accounting Firms in Bangkok Metropolitan Areas. *RMUT Journal Humanities and Social Sciences*. 9(2): 12-23. (in Thai)
- Wannapreuk, R. (2017). *Code of Ethics for Accounting Professionals*. Retrieved January 18, 2024 from <http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/7944> (in Thai)
- Wongseree, S.; & Bhoatkoranut, S. (2016). *Factors Affecting Work Efficiency of Accountants at Specialized Financial Institutions*. (Master of Accountancy, Kasetsart University). (in Thai)